

Terveystarkastukset

Lieksan kaupunki

Voimassa alkaen 1.1.2026

Terveystalo

Yleistä tietoa terveystarkastuksiin liittyen

Terveystarkastuksilla selvitetään työntekijöiden terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä.

Terveystarkastuksissa arvioidaan työkykyä, työstä johtuvia terveysvaikutuksia, kuntoutustarvetta, arvioidaan ja tuetaan työkykyä, edistetään terveyttä, annetaan tietoa työn riskeiltä suojautumiseksi ja kerätään tietoa työstä. Terveydentilan sekä työ- ja toimintakyvyn selvittämiseen käytetään muun muassa laboratoriotutkimuksia, kyselyjä ja muita ammattilaisen suorittamia toimenpiteitä.

Terveystarkastukseen osallistuvan on tiedettävä, mikä on terveystarkastuksen peruste, sekä saatava tietoa siitä, mihin ja miten terveystarkastuksen tietoja käytetään ja millaisia jatkotoimenpiteitä sen perusteella mahdollisesti tehdään.

Työterveystiiminne määrittää työpaikkaselvityksen ja muun yhteistyönne yhteydessä minkälaisia terveystarkastuksia organisaatiossanne on tarpeen tehdä kussakin työtehtävässä.

Terveystarkastukset voidaan jakaa seuraaviin luokkiin:

Erityinen sairastumisen vaara ja työn asettamat erityisvaatimukset

Erityinen sairastumisen vaara: Kun työhön liittyy erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavia kemiallisia, fysikaalisia tai biologisia tekijöitä, yötyötä tai erityinen väkivallan uhka, määrittää valtioneuvoston asetus terveystarkastusten järjestämistä (VnA 1485/2001). Terveystarkastuksia tulee tehdä työtä aloitettaessa sekä määrävälein silloin, kun työstä voi aiheutua erityistä sairastumisen vaaraa. Tarkoituksena on ehkäistä mahdollinen työstä aiheutuva haitta terveydelle.

Työn asettamat erityisvaatimukset terveydelle: Työtehtävä saattaa myös asettaa työntekijän terveydelle erityisvaatimuksia. Esimerkiksi palo- ja pelastusosalalla savusukeltajan terveysvaatimuksena on hyvä fyysinen ja psyykkinen toimintakyky.

Osallistumisvelvoite: Työnantajan tulee huolehtia, että edellä mainituissa erityistä sairastumisen vaaraa tai terveydellisiä vaatimuksia sisältävissä työtehtävissä työntekijä käy terveystarkastuksessa työhön tullessaan ja toimittaa työnantajalle työterveyshuollon antaman lausunnon sopivuudestaan terveytensä puolesta työtehtävään. Työntekijä ei voi ilman perusteltua syytä kieltäytyä terveystarkastuksista.

Terveystarkastus työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi

Työkykylähtöiset terveystarkastukset ovat tärkeä osa varhaisen tuen toimintamallia sekä sairausvakuutuslain 90 päivän sääntöä. Terveystarkastukset työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi ovat osa työterveyshuollon lakisääteistä toimintaa. Näissä tarkastuksissa selvitetään jäljellä olevaa työkykyä, arvioidaan työn muokkauksen tarve ja hyödynnetään kuntoutuksen mahdollisuuksia.

Terveystarkastus työllistymiskyvyn edistämiseksi

Asetukseen hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä on kirjattu terveystarkastusperusteeksi myös työllistymisen terveydellisten edellytysten edistäminen. Terveystarkastus tehdään tarvittaessa silloin, kun henkilö on irtisanottu tai palvelussuhteen muutoin loppuessa.

Kuka tekee terveystarkastukset?

Terveystarkastukset tekee pääasiassa työterveyshoitaja. Työterveyslääkärin suorittama terveystarkastus on tarpeen esimerkiksi silloin, kun työhön liittyy erityisiä sairauden riskejä tai erityisiä terveysvaatimuksia, työntekijällä on työperäiseen sairauteen viittaavia oireita, työntekijällä on aiemmin todettu työperäinen sairaus tai tauti, työntekijällä on työkykyyn vaikuttavia

sairauksia/oireita tai kuntoutustarpeen arviointi on tarpeen. Työfysioterapeutin suorittama terveystarkastus voi olla tarpeen myös silloin, kun työhön liittyy fyysisiä vaatimuksia. Työterveyshuollon ammattihenkilöiden arvion mukaan terveystarkastuksia voivat tehdä myös muut työterveyshuollon asiantuntijat, kuten työterveyspsykologi henkisen hyvinvoinnin osalta ja ravitsemusterapeutti ravitsemuksen ja hyvinvoinnin osalta.

Lausunto terveystarkastuksesta

Sopivuuslausunto tarvitaan, kun työhön liittyy erityinen sairauden vaara tai terveydellisiä erityisvaatimuksia. Työterveyshuolto sopii työnantajan kanssa siitä, laaditaanko lausunto vapaaehtoisista, terveyden ja työkyvyn edistämiseksi tehtävistä terveystarkastuksista. Jos näin tehdään, lausunnon näkökulma vapaaehtoisissa tarkastuksissa ei ole työhön soveltuvuudessa vaan työntekijän työkyvyssä.

Sähköiset terveystarkastukset

Osana terveystarkastuksia kartoitetaan työntekijöiden terveydentilaa, työkykyä ja niihin liittyviä riskejä sähköisten kyselylomakkeiden avulla. Sähköiseen Terveystarkastukseen vastaamisen jälkeen työntekijä saa palautteen kyselystä. Kyselyn tulosten perusteella työterveyshuolto voi tarvittaessa kutsua työntekijän henkilökohtaiseen tapaamiseen.

Terveystarkastuksen vastaanottotyyppi voi määräytyä Terveystarkastuksessa havaittujen terveys- ja työkykyriskien perusteella.

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset sopivat silloin, kun ne eivät edellytä henkilön fyysistä tutkimusta, näytteenottoa tai testien tekemistä vastaanotolla. Mikäli tarkastuksessa ilmenee tarve lähivastaanotolle tai tarkastettava itse haluaa tätä, tulee lähitapaaminen aina järjestää.

Alkutarkastus

Tehdään, kun työ aiheuttaa erityistä sairastumisen vaaraa (VNa 1485/2001).

Alkutarkastuksessa arvioidaan sopivuutta työhön terveydentilan kannalta todettujen altisteiden suhteen.

Kohde: Työntekijät, jotka altistuvat työssään asetuksen määrittelemille tekijöille siinä määrin, että aiheutuu riski terveydelle tai lisääntymisterveydelle.

Määräaikaistarkastus

Tavoitteena selvittää, onko merkkejä työperäisestä altistumisesta johtuvasta terveyshaitasta, sairaudesta tai liiallisesta altistumisesta ja pitääkö työnantajan ryhtyä toimenpiteisiin altistumisen vähentämiseksi/poistamiseksi.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi

Työterveystarkastuksen tavoitteena on selvittää terveyteen, turvallisuuteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden vaikutus työntekijään. Terveystarkastuksen, haastattelun ja tarpeellisten tutkimusten perusteella selvitetään työntekijän terveydentila, työ- ja toimintakyky sekä havaitaan mahdolliset varhaiset työkykyriskit. Tarkastusten pohjalta suunnitellaan terveyttä ja työkykyä edistävät toimet.

Työhöntulotarkastus

Tarkastuksessa arvioidaan työntekijän työkykyä suhteessa tulevaan työtehtävään.

Näkökulma työhöntulotarkastuksissa on terveyden ja työkyvyn edistäminen sekä sairauksien ja työkyvyttömyyden ehkäisy.

Organisaatiosi terveystarkastukset

Alkutarkastus, Alkutarkastus, ESV

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat melu- ja yötyöntekijät

Tarkastuksen ajankohta	-
Rajoitukset	Ei kutsuta terveystarkastukseen jos työsuhde kestää alle 4 kuukautta
Kutsutapa	Työterveyshuolto varaa
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Ei vastausta	Vastaanotto 80min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Työterveyslääkäri
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Erityisen sairastumisvaaran perusteella (VnA 708/2013, VnA 1485/2001) ja/tai erillislainsäädännön mukaiset tarkastukset:

Alkutarkastus altisteisessa työssä tehdään 4 kuukauden sisällä työn aloittamisesta.

Altisteisten työtehtävien alkutarkastuksen suorittaa aina sekä työterveyshoitaja että työterveyslääkäri.

Työkelpoisuuslausunto työterveyslääkäriltä.

Alkutarkastuksen sisältö on altisteen mukainen.

Altisteisen työn tarkastuksessa painopiste on soveltuvuusarvio, ohjaus ja neuvonta oikeisiin ja turvallisiin työtapoihin,

ergonomiaan, suojainten käyttöön sekä muihin terveysriskiä pienentäviin toimintatapoihin.

Alkutarkastuksen muu sisältö Terveyskysely ja tarvittaessa muut kyselyt.

Työterveyshoitajan ja työterveyslääkärin haastattelu ja tutkimukset: verenpaine, pulssi, pituus, paino, vyötärönympäryys.

Tarvittaessa kuulo ja /tai spirometria.

Rokotussuojan tarkistaminen: tetanus-d suoja ja työhön mahdollisesti liittyvien rokotusten tarkistus.

Verikokeissa TTHScreen ja EKG tarvittaessa, lisäksi erillisen riskinarvion perusteella muut tutkimukset.

Terveystarkastuslausunto annetaan työntekijälle hänen soveltuvuudestaan työtehtävään työnantajalle toimitettavaksi.

Kaikille tehdään terveyttä ja työkykyä edistävä Oma Suunnitelma.

Aikataulu: melutyössä kuulo otetaan työtä aloittaessa, neljän vuoden ajan vuosittain melutyön aloittamisen jälkeen ja tämän jälkeen

kolmen vuoden välein.

Työhöntulotarkastus, Työhöntulotarkastus

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat ei altisteisen työn uudelle työntekijälle

Tarkastuksen ajankohta	-
Rajoitukset	Ei kutsuta terveystarkastukseen jos työsuhte kestää alle 4 kuukautta
Kutsutapa	Työterveyshuolto varaa
Kutsujen lähetyksajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Terveystarkastuslausunto työkylynäkökulmasta

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Työhöntulotarkastus suoritetaan uusille työntekijöille yrityksen ilmoitettua uudesta työntekijästä koeajan aikana.

Sisältö:

Terveyskysely ja tarvittaessa muut kyselyt

Työterveyshoitajan haastattelu ja tutkimukset: verenpaine, pulssi, pituus, paino, vyötärön ympäryys

Rokotussuojan tarkistaminen: tetanus-d suoja ja työhön mahdollisesti liittyvien rokotusten tarkistus.

Tarvittaessa kuulo ja /tai spirometria.

Tarpeen mukaan peruslaboratoriotutkimuksia, ellei juuri ole otettu: TTHScreen kokonaiskartoitus, lisäksi erillisen

riskinarvion perusteella muut tutkimukset.

Tarvittaessa lääkärintarkastus, jossa huomio yleisessä terveydentilassa ja mahdollisissa rakenteellisissa poikkeavuuksissa, jotka saattavat altistaa työn terveysriskeille

Ohjaus ja neuvonta oikeista ja turvallisista työtavoista ja ergonomiasta, työssä mahdollisesti tarvittavien suojaimien

käytöstä sekä muista terveysriskien minimoimiseen tähtäävissä toimenpiteistä

Terveystarkastuslausunto annetaan työntekijälle hänen soveltuvuudestaan työtehtävään työnantajalle toimitettavaksi.

Määräaikaistarkastus, Määräaikaistarkastus, ESV

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Melu ja työntöön tekijät
Altisteet ja kuormitustekijät	Melu, Yötyö

Tarkastuksen ajankohta	3 vuoden välein
Rajoitukset	
Kutsutapa	Työterveyshuolto varaa
Kutsujen lähetyssajankohta	Tasaisesti vuoden mittaan, ei kesällä

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Kohennut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Ei vastausta	Vastaanotto 80min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Työterveyslääkäri
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Erityisen sairastumisvaaran perusteella (VnA 708/2013, VnA 1485/2001) ja/tai erillislainsäädännön mukaiset tarkastukset

Määräaikaistarkastuksen suorittaa työterveyshoitaja ja tarvittaessa työterveyslääkäri.

Työkelvopuolustuslausunto joko työterveyshoitajalta tai työterveyslääkäriltä.

Määräaikaistarkastuksen sisältö on altisteen mukainen.

Altisteisen työn tarkastuksessa painopiste on soveltuvuusarvio, ohjaus ja neuvonta oikeisiin ja turvallisiin työtapoihin, ergonomiaan, suojainten käyttöön sekä muihin terveysriskiä pienentäviin toimintatapoihin.

Määräaikaistarkastuksen muu sisältö Terveyskysely ja tarvittaessa muut kyselyt. Työterveyshoitajan ja työterveyslääkärin haastattelu ja tutkimukset: verenpaine, pulssi, pituus, paino, vyötärön ympärys.

Tarvittaessa kuulo ja /tai spirometria. Rokotussuojan tarkistaminen: tetanus-d suoja ja työhön mahdollisesti liittyvien rokotusten tarkistus.

Verikokeissa TTHScreen ja EKG tarvittaessa, lisäksi erillisen riskinarvion perusteella muut tutkimukset.

Terveystarkastuslausunto annetaan työntekijälle hänen soveltuvuudestaan työtehtävään työnantajalle toimitettavaksi.

Kaikille tehdään terveyttä ja työkykyä edistävä Oma Suunnitelma.

Aikataulu: melutyössä kuulo otetaan työtä aloittaessa, neljän vuoden ajan vuosittain melutyön aloittamisen jälkeen ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi, Tarkastus terveyden edistämiseksi ikäryhmittäin

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Kaikki ei altisteisen työn tekijät jotka ovat yli 55v
-----------------------------------	---

Tarkastuksen ajankohta	55-65 -vuotiaat, 3 vuoden välein
Rajoitukset	Ei rajoituksia
Kutsutapa	Työterveyshuolto varaa
Kutsujen lähetyssajankohta	Tasaisesti vuoden mittaan

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
---------	---------------

Laboratoriokokeet ja tutkimukset Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 40min
Matala työkyky- tai terveysriski	Soittoaika 20min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Terveystarkastuslausunto työkykynäkökulmasta

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Ei altisteisen työn:

Terveyskysely: Sähköisen kyselyn perusteella kutsutaan tarvittaessa tarkastukseen. Työterveyshoitajan haastattelu ja tutkimukset: verenpaine, pulssi, pituus, paino, vyötärön ympärys. Tarvittaessa kuulo ja /tai spirometria. Rokotussuojan tarkistaminen: tetanus-d suoja ja työhön mahdollisesti liittyvien rokotusten tarkistus.

Verikokeissa TTHScreen ja EKG tarvittaessa, lisäksi erillisen riskinarvion perusteella muut tutkimukset.

VIHREÄT:

Toteuttaja työterveyshoitaja. Kontaktoidaan puhelimitse (n.20min): tulokset + omasuunnitelma.

KELTAISET:

Toteuttaja työterveyshoitaja. Kutsutaan vastaanotolle (n.40 min): tulokset, terveystarkastelu + omasuunnitelma.

PUNAISET:

Toteuttaja työterveyshoitaja. Kutsutaan vastaanotolle (n.60min): tulokset, terveystarkastelu + omasuunnitelma.

Ketkä eivät vastaa kyselyyn kutsutaan automaattisesti vastaanotolle 60min.

Työterveyslääkärin tarkastus tarvittaessa.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi, Tarkastus terveyden edistämiseksi työyhteisöittäin

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat ei altisteisen työn työntekijöille

Tarkastuksen ajankohta	5 vuoden välein
Rajoitukset	Ei rajoituksia
Kutsutapa	Työterveyshuolto varaa
Kutsujen lähetysajankohta	Tasaisesti vuoden mittaan, ei kesällä

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 40min
Matala työkyky- tai terveysriski	Soittoaika 20min

Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Ei lausuntoa

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Ei altisteisen työn: Työyhteisöittäin esimerkiksi osastoittain toteutetut terveystarkastukset. Toteutetaan osana työpaikkaselvityksiä 3-5v. välein sähköisen terveystarkastusprosessin mukaisesti. Terveyskysely: Sähköisenkyselyn perusteella kutsutaan tarvittaessa tarkastukseen. Työterveyshoitajan haastattelu ja tutkimukset: verenpaine, pulssi, pituus, paino, vyötärön ympärys. Tarvittaessa kuulo ja /tai spirometria. Rokotussuojan tarkistaminen: tetanus-d suoja ja työhön mahdollisesti liittyvien rokotusten tarkistus. Verikokeissa TTHScreen ja EKG tarvittaessa, lisäksi erillisen riskinarvion perusteella muut tutkimukset.

VIHREÄT:
Toteuttaja työterveyshoitaja. Kontaktoidaan puhelimitse (n.20min): tulokset + oma suunnitelma.

KELTAISET:
Toteuttaja työterveyshoitaja. Kutsutaan vastaanotolle (n.40 min): tulokset, terveystarkastelu + oma suunnitelma.

PUNAISET:
Toteuttaja työterveyshoitaja. Kutsutaan vastaanotolle (n.60min): tulokset, terveystarkastelu + oma suunnitelma.

Ketkä eivät vastaa kyselyyn kutsutaan automaattisesti vastaanotolle 60min.
Työterveyslääkärin tarkastus tarvittaessa.